

Հովհաննես Թումանյան

Մասունցի Դավիթ

4

Բ Մ Ա Ս Ը

1

Ընկավ Մելիքն ամբարտավան ու պատերազմն արյունոտ:
Խաղաղ կյանքի, ուրախ օրվան բացվեց հայոց առավոտ:
Գըտավ կորցրած հանգիստն էլ ետ ամենն իրեն հարկի տակ,
Վեր բարձրացավ կրտուրներից ծուխը բարդ-բարդ, կապուտակ:
Կըտրիճ տըղերք գենքի տեղակ առան մանգաղ, գերանդին,
Ջըր՛նգ, գըր՛նգ, գըվարթ ձենով գործը թընդաց մեր հանդին:
Դը՛նք, հա դըր՛նք, թըմբուկ զարկին, գուռնեն հընչեց զիլ, ուժեղ,
Քեֆ, կեր ու խում, պար ու խընդում, ու հարսանիք ամեն տեղ:
Ապրի Դավիթ, , որ մեզ տըվավ ուրախ օր,

Իրեն կանանչ կարմիրն էլ թող էսպես կապենք բախտավոր...
Ու նըշանեց Ձենով Օհան, Դավթին արավ տուն ու տեղ,
Աղջիկ ուզեց արժանավոր, թագավորի զարմ ու ցեղ:

Խըլաթ քաղթի թագավորի դուստրը խոսեց նրան կին,
Չըքնադագեղ ու փահլևան էն Չընըշկիկ Սուլթանին:

2

Բայց թե աղջիկ կուգես չըքնադ, անպարտելի փահլևան:
Արի՛, գընանք Կապուտ Բերդի թագավորի աղջըկան:
Խանդութ խանո՛ւմ... հուրի ասա, մի աննըմա՛ն, մի անտե՛ս...
Խանդութ խանո՛ւմ... հալվում էին սըրտերն ամեն մոմի պես:
Օխտը տարի քառսուն հըսկա թագավորներ աժդահակ

Գուրգերն առած նըստած էին նըրա բերդի պատի տակ.
Բայց գեղեցկուհին իր ամրոցում ահագին,
Ու չէր գարկում կարմիր խնձորն և ոչ մեկի թիկունքին:

3

Ձենը ելավ, աշխարք ընկավ, գընաց, հասավ Կապուտ Բերդ,
Թե մեծ կըռվում հաղթեց Դավիթ Մըսրա տիրոջն անհեթեթ:
Էս հաղթական լուրի վըրա քանդվեց սիրտը սիրունի.
Ա՛խ, Սասունցի քաջ Դավիթը ինը լիներ երանի...
Երնեկ տըվավ՝ խելքը թըռավ, ուշքը թըռավ դեպ Սասում,
Դավիթն է միշտ մըտքի միջին, Դավիթն է միշտ երագում:

4

Երկու աշուղ կանչեց Խանդութ, ոսկի տրվավ լիառատ,

Գնացե՛ք, ասավ, Սասնա քաղաք, Չոջանց տունը բազմահաղթ,
Իմ գովքն արեք Դավթի առաջ, սերրս սիրտը ձրգեցեք,

Ու կրտրեցեք աչքի քունը, սրբոտի հանգիստն կրտրեցեք:
Ապա ինձնից բարով արեք, ասեք՝ մինչ ե՞րբ մընամ քեզ,
Ձիավորված < . . . >թրռած՝ ե՞րբ պիտի գաս ինձ տանես...
Սագներն առան աշուղները ու հողից հող < . . . >,
Սագ անելով եկան հասան Սասնա քաղաք, Չոջանց տուն:
Բարով տրվին շենքում նստած էն ջոջ Ձենով Օհանին,
Է՞ս է, ասին, աստվածապահ Չոջանց տունը :
Է՛ս է, ասավ Ձենով Օհան, ի՞նչ եք ուզում դուք Սասուն:

Մենք < . . . >, աշուղներ ենք, Դավթին կուզենք դյուցազուն:
Խանդութ խանում դրրկել է մեզ իր գովքն անենք Դավթի մոտ,
Պատմենք անտես էն սիրունի անքուն սերը ու կարոտ:
Աստված ինքը թող շեն պահի Չոջանց տունը փառավոր,
Շեն պահողին ապրած պահի [էն քաջ Դավթին) <...>:
Չոջանց պարծանք քաջ Դավիթը ո՞րն է արդյոք, բարեկա՛մ:
Քաջ Դավիթը, որ լրսել եք, ես եմ, ասավ, հենց որ կամ.
Ինչ որ Դավթին պիտի ասեք, իմ առաջին ասեք դուք:
Էսպես ասավ Ձենով Օհան, աշուղները < . . . >
Նրստոտեցին ծալապատիկ, < . . . > ,

Ու էրվելով, օրորվելով սագներն առան ծընկներին:
Օրինյալ աստված, տեր բարերար,
Քու գորքն է շատ, քու գործն արդար.
Դու պահապան կրտրիճ Դավթին,
Կրտրիճ Դավթին, իր մուրատին.
Իրեն մուրատն իրեն սրբտում,
Իրեն սրբտում Կապուտ Բերդում...

Օրինյալ աստված, բանդ ու բարիդ.

Ամենը սուտ, դու ճըշմարիտ:

Դու, որ < . . . > ըսկըգբանե

Ըստեղծել ես < . . . >

Խանդութ խանում Դավթի համար,

Դու արժանի անես իրար:

Վա՛յ քու տունը քանդվի, Խանդո՛ւթ,

Վա՛յ , անգո՛ւթ,

Դու քու անհաս աշտարակում,

Աշխարհ ամեն քու կրրակում.

< >

Հասակն ասես՝ շիտակ, Դավի՛թ, դրախտի միջում կանգնած նոճին,

Ա՛խ, կանգնած նոճին.

Ծրծերն ասես՝ ջուխտակ, Դավի՛թ, գանգակներ են ծոցի միջին,

Ա՛խ, ծոցի միջին.

Աչքերն ասես՝ ծով են, Դավի՛թ, ու ցոլան աստղ ու արև,

Ա՛խ, աստղ ու արև.

Ունքերն ասես՝ սև են, Դավի՛թ, սև ամպերը ծովի վերև,

Ա՛խ, ծովի վերև.

Ճակատն ասես՝ ճերմակ, Դավի՛թ, էն նոր ձրնած դաշտը սերսուփ,

Ակոներն ասես՝ գերմակ, Դավի՛թ, լա< լ > մարգարտի շարոց են սուրբ.

Ծամերն ասես՝ ճոխձամ, Դավի՛թ, կրունկն են ծեծում հողին հավսար,

Վիզը ասես՝ ճոճան, Դավի՛թ, շողման կլափն ու շուրթը լար...